T025 BÁT NHÃ VIII Q363-P61 Đa Vấn Bất Nhị

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH ÑAÏI BAÙT-NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA QUYEÅN 363

Phaåm 61: ÑA VAÁN BAÁT NHÒ (13) Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, coù phaûi truï nôi thaéng nghóa, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät chaêng? –Khoâng, Thieän Hieän! –Baïch Theá Toân, coù phaûi truï nôi ñieân ñaûo, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät chaêng? –Khoâng, Thieän Hieän! –Baïch Theá Toân, neáu chaúng truï nôi thaéng nghóa, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, cuõng chaúng truï nôi ñieân ñaûo, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät thì seõ khoâng coù Theá Toân, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät chaêng? –Khoâng, Thieän Hieän! Ta tuy chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät nhöng chaúng truï nôi caûnh giôùi höõu vi, cuõng chaúng truï nôi caûnh giôùi voâ vi. Naøy Thieän Hieän, nhö caùc vò maø Nhö Lai ñaõ bieán hoùa tuy chaúng truï nôi caûnh giôùi höõu vi, cuõng chaúng truï nôi caûnh giôùi voâ vi nhöng coù theå thöïc hieän caùc vieäc ñi ñeán, ngoài ñöùng... Naøy Thieän Hieän, vò ñöôïc bieán hoùa aáy, neáu haønh Boá thí ba-la-maät-ña, cuõng haønh Tònh giôùi, An nhaãn, Tinh taán, Tónh löï, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu truï nôi phaùp khoâng beân trong, cuõng truï nôi phaùp khoâng beân ngoaøi, phaùp khoâng caû trong ngoaøi, phaùp khoâng khoâng, phaùp khoâng lôùn, phaùp khoâng thaéng nghóa, phaùp khoâng höõu vi, phaùp khoâng voâ vi, phaùp khoâng roát raùo, phaùp khoâng khoâng bieân giôùi, phaùp khoâng taûn maïn, phaùp khoâng khoâng ñoåi khaùc, phaùp khoâng baûn taùnh, phaùp khoâng töï töôùng, phaùp khoâng coäng töôùng, phaùp khoâng nôi taát caû phaùp, phaùp khoâng chaúng theå naém baét ñöôïc, phaùp khoâng khoâng taùnh, phaùp khoâng töï taùnh, phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu truï nôi chaân nhö, cuõng truï nôi phaùp giôùi, phaùp taùnh, taùnh khoâng hö voïng, taùnh chaúng ñoåi khaùc, taùnh bình ñaúng, taùnh ly sinh, phaùp ñònh, phaùp truï, thaät teá, caûnh giôùi hö khoâng, caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu tu boán Nieäm truï, cuõng tu boán Chaùnh ñoaïn, boán Thaàn tuùc, naêm Caên, naêm Löïc, baûy chi Ñaúng giaùc, taùm chi Thaùnh ñaïo; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu truï nôi Thaùnh ñeá khoå, cuõng truï nôi Thaùnh ñeá taäp, dieät, ñaïo; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu tu boán Tónh löï, cuõng tu boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu tu taùm Giaûi thoaùt, cuõng tu taùm Thaéng xöù, chín Ñònh thöù ñeä, möôøi Bieán xöù; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu tu taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa, cuõng tu taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu tu phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, cuõng tu phaùp moân giaûi thoaùt Voâ töôùng, Voâ nguyeän; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu tu naêm loaïi maét, cuõng tu saùu pheùp thaàn thoâng; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu tu möôøi löïc cuûa Phaät, cuõng tu boán ñieàu khoâng sôï, boán söï hieåu bieát thoâng suoát, ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû, möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu tu phaùp khoâng queân maát, cuõng tu taùnh luoân luoân xaû; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu tu trí Nhaát thieát, cuõng tu trí

töôùng; vò ñöôïc bieán hoùa aáy neáu chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chuyeån phaùp luaân maàu nhieäm, laøm caùc Phaät söï; vò ñöôïc bieán hoùa aáy laïi bieán hoùa ra voâ löôïng höõu tình, roài trong soá höõu tình aáy, kieán laäp ba nhoùm sai bieät nhö nhoùm ñònh roõ taùnh chaân chính... thì naøy Thieän Hieän, theo yù oâng thì sao? Caùc vò maø Nhö Lai ñaõ bieán hoùa ra ñoù, coù phaûi laø thaät coù ñi, tôùi, cho ñeán haønh hoùa an truù, tu chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chuyeån phaùp luaân maàu nhieäm, laøm caùc Phaät söï, an laäp ba nhoùm sai bieät chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Baïch Thieän Theä, khoâng! Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Nhö Lai cuõng vaäy, bieát roõ taát caû phaùp ñeàu nhö söï bieán hoùa, neâu giaûng taát caû phaùp ñeàu nhö söï bieán hoùa, tuy coù taïo taùc nhöng khoâng chaân thaät, tuy ñoä höõu tình nhöng khoâng coù ñoái töôïng ñöôïc ñoä, nhö vò ñöôïc bieán hoùa hoùa ñoä höõu tình. Nhö vaäy, naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, neân nhö caùc vò maø Phaät ñaõ bieán hoùa ra, tuy coù laøm vieäc maø khoâng chaáp tröôùc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp ñeàu nhö söï bieán hoùa thì Nhö Lai cuõng vaäy. Nhö theá thì Phaät cuøng ngöôøi ñöôïc bieán hoùa coù gì sai bieät? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Phaät duøng ngöôøi ñöôïc bieán hoùa vaø taát caû phaùp bình ñaúng khoâng sai bieät. Vì sao? Naøy Thieän Hieän, vì söï vieäc maø Phaät ñaõ laøm, thì ngöôøi ñöôïc bieán hoùa cuûa Phaät cuõng coù theå laøm. Thieän Hieän baïch Phaät: –Neáu khoâng coù Phaät, ngöôøi ñöôïc bieán hoùa cuûa Phaät coù theå laøm Phaät söï chaêng? Phaät daïy: –Coù theå laøm. Thieän Hieän baïch: –Vieäc ñoù nhö theá naøo? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, nhö ôû ñôøi quaù khöù coù moät Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc hieän laø Thieän Tòch Tueä, khi vieäc töï ñoä vaø ngöôøi ñaùng ñoä ñeàu ñaõ ñöôïc ñoä xong nhöng khoâng coù Boà-taùt ñaûm nhaän vieäc thoï kyù, Ngaøi beøn bieán hoùa ra moät vò Phaät ñeå truï ôû theá gian, roài töï nhaäp caûnh giôùi Nieát-baøn tuyeät ñoái. Baáy giôø, vò Hoùa Phaät kia laøm caùc Phaät söï trong nöûa kieáp, sau nöûa kieáp thì thoï kyù cho moät vò Ñaïi Boà-taùt roài thò hieän nhaäp Nieát-baøn. Luùc aáy, haøng Trôøi, Ngöôøi, A-toá-laïc... ñeàu cho laø vò Phaät kia nay nhaäp Nieát-baøn, nhöng thaân cuûa vò Hoùa Phaät thì thaät khoâng khôûi, dieät. Nhö vaäy, naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña neân tin caùc phaùp ñeàu nhö söï bieán hoùa. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu thaân Nhö Lai cuøng thaân bieán hoùa khoâng khaùc thì laøm sao coù theå laøm phöôùc ñieàn chaân tònh? Neáu caùc höõu tình vì nhaèm giaûi thoaùt neân ñoái vôùi Nhö Lai cung kính cuùng döôøng thì phöôùc aáy voâ taän, cho ñeán cuoái cuøng nhaäp caûnh giôùi Nieát-baøn tuyeät ñoái. Cuõng vaäy, neáu coù höõu tình vì nhaèm giaûi thoaùt, cuùng döôøng vò Hoùa Phaät thì phöôùc ñöùc ñaït ñöôïc cuõng phaûi laø voâ taän, cho ñeán cuoái cuøng cuõng nhaäp caûnh giôùi Nieát- baøn tuyeät ñoái? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, nhö thaân Nhö Lai do töø phaùp taùnh neân coù theå laøm phöôùc ñieàn

thanh tònh cho Trôøi, Ngöôøi, A-toá-laïc... Hoùa Phaät cuõng vaäy, vì do töø phaùp taùnh neân coù theå laøm phöôùc ñieàn thanh tònh cho Trôøi, Ngöôøi, A-toá-laïc... Nhö

thaân Nhö Lai nhaän söï cuùng döôøng cuûa ngöôøi khaùc khieán vò thí chuû aáy döùt heát moïi neûo sinh töû, phöôùc aáy voâ taän. Hoùa Phaät cuõng theá, nhaän söï cuùng döôøng cuûa ngöôøi khaùc cuõng khieán cho thí chuû aáy döùt heát moïi neûo sinh töû, phöôùc aáy voâ taän. Naøy Thieän Hieän, ngoaøi löôïng phöôùc ñöùc ñaït ñöôïc do cuùng döôøng Nhö Lai vaø Hoùa Phaät ra, neáu thieän nam, thieän nöõ naøo, ñoái vôùi Nhö Lai, khôûi taâm töø kính, tö duy, nhôù nghó thì caên laønh cuûa thieän nam, thieän nöõ aáy voâ taän, cho ñeán cuoái cuøng vöôït khoûi voøng khoå naõo. Naøy Thieän Hieän, ngoaøi löôïng phöôùc ñöùc ñaït ñöôïc do duøng taâm töø kính nhôù nghó Nhö Lai ra, neáu thieän nam, thieän nöõ naøo vì cuùng döôøng Phaät, cho duø chæ duøng moät ñoùa hoa tung leân hö khoâng, thì caên laønh cuûa thieän nam, thieän nöõ aáy voâ taän, cho ñeán cuoái cuøng thoaùt khoûi voøng khoå naõo. Naøy Thieän Hieän, ngoaøi löôïng phöôùc ñöùc ñaït ñöôïc do vì cuùng döôøng Phaät duø chæ duøng moät ñoùa hoa tung leân hö khoâng, neáu thieän nam, thieän nöõ naøo toái thieåu chæ moät laàn xöng nieäm Nam-moâ Phaät-ñaø thì caên laønh cuûa thieän nam, thieän nöõ aáy voâ taän, cho ñeán cuoái cuøng thoaùt khoûi voøng khoå naõo. Nhö vaäy, naøy Thieän Hieän, ñoái vôùi Nhö Lai, cung kính cuùng döôøng thì ñaït ñöôïc coâng ñöùc lôïi ích to lôùn, soá löôïng khoù löôøng nhö theá. Do ñoù, Thieän Hieän neân bieát Nhö Lai cuøng vôùi thaân cuûa vò Hoùa Phaät ñeàu khoâng sai bieät, vì duøng caùc phaùp vaø phaùp taùnh laøm ñònh löôïng. Cuõng theá, naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt neân duøng caùc phaùp vaø phaùp taùnh laøm ñònh löôïng, tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, duøng phöông tieän thieän xaûo hoäi nhaäp caùc phaùp vaø phaùp taùnh roài, nhöng ñoái vôùi caùc phaùp chaúng hoaïi phaùp taùnh, nghóa laø chaúng phaân bieät: Ñaây laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, ñaây laø phaùp taùnh cuûa Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña, ñaây laø Tónh löï, Tinh taán, An nhaãn, Tònh giôùi, Boá thí ba-la-maät-ña, ñaây laø phaùp taùnh cuûa Tónh löï cho ñeán Boá thí ba-la-maät-ña. Ñaây laø phaùp khoâng beân trong, ñaây laø phaùp taùnh cuûa phaùp khoâng beân trong; ñaây laø phaùp khoâng beân ngoaøi, phaùp khoâng caû trong ngoaøi, phaùp khoâng khoâng, phaùp khoâng lôùn, phaùp khoâng thaéng nghóa, phaùp khoâng höõu vi, phaùp khoâng voâ vi, phaùp khoâng roát raùo, phaùp khoâng khoâng bieân giôùi, phaùp khoâng taûn maïn, phaùp khoâng khoâng ñoåi khaùc, phaùp khoâng baûn taùnh, phaùp khoâng töï töôùng, phaùp khoâng coäng töôùng, phaùp khoâng nôi taát caû phaùp, phaùp khoâng chaúng theå naém baét ñöôïc, phaùp khoâng khoâng taùnh, phaùp khoâng töï taùnh, phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, ñaây laø phaùp taùnh cuûa phaùp khoâng beân ngoaøi cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh. Ñaây laø chaân nhö, ñaây laø phaùp taùnh cuûa chaân nhö; ñaây laø phaùp giôùi, phaùp taùnh, taùnh khoâng hö voïng, taùnh chaúng ñoåi khaùc, taùnh bình ñaúng, taùnh ly sinh, phaùp ñònh, phaùp truï, thaät teá, caûnh giôùi hö khoâng, caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn, ñaây laø phaùp taùnh cuûa phaùp giôùi cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn. Ñaây laø boán Nieäm truï, ñaây laø phaùp taùnh cuûa boán Nieäm truï; ñaây laø boán Chaùnh ñoaïn, boán Thaàn tuùc, naêm Caên, naêm Löïc, baûy chi Ñaúng giaùc, taùm chi Thaùnh ñaïo, ñaây laø phaùp taùnh cuûa boán Chaùnh ñoaïn cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo. Ñaây laø Thaùnh ñeá

khoå, ñaây laø phaùp taùnh cuûa Thaùnh ñeá khoå; ñaây laø Thaùnh ñeá taäp, dieät, ñaïo, ñaây laø phaùp taùnh cuûa Thaùnh ñeá taäp, dieät, ñaïo. Ñaây laø boán Tónh löï, ñaây laø phaùp taùnh cuûa boán Tónh löï; ñaây laø boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc, ñaây laø phaùp taùnh cuûa boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc. Ñaây laø taùm Giaûi thoaùt, ñaây laø phaùp taùnh cuûa taùm Giaûi thoaùt; ñaây laø taùm Thaéng xöù, chín Ñònh thöù ñeä, möôøi Bieán xöù, ñaây laø phaùp taùnh cuûa taùm Thaéng xöù, chín Ñònh thöù ñeä, möôøi Bieán xöù. Ñaây laø taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa, ñaây laø phaùp taùnh cuûa taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; ñaây laø taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, ñaây laø phaùp taùnh cuûa taát

caû phaùp moân Ñaø-la-ni. Ñaây laø phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, ñaây laø phaùp taùnh cuûa phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng; ñaây laø phaùp moân giaûi thoaùt Voâ töôùng, Voâ nguyeän, ñaây laø phaùp taùnh cuûa phaùp moân giaûi thoaùt Voâ töôùng, Voâ nguyeän. Ñaây laø naêm loaïi maét, ñaây laø phaùp taùnh cuûa naêm loaïi maét; ñaây laø saùu pheùp thaàn thoâng, ñaây laø phaùp taùnh cuûa saùu pheùp thaàn thoâng. Ñaây laø möôøi löïc cuûa Phaät, ñaây laø phaùp taùnh nôi möôøi löïc cuûa Phaät; ñaây laø boán ñieàu khoâng sôï, boán söï hieåu bieát thoâng suoát, ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû, möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng, ñaây laø phaùp taùnh cuûa boán ñieàu khoâng sôï cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng. Ñaây laø phaùp khoâng queân maát, ñaây laø phaùp taùnh cuûa phaùp khoâng queân maát; ñaây laø taùnh luoân luoân xaû, ñaây laø phaùp taùnh cuûa taùnh luoân luoân xaû. Ñaây laø trí Nhaát thieát, ñaây laø phaùp taùnh cuûa trí Nhaát thieát; ñaây laø trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, ñaây laø phaùp taùnh cuûa trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Ñaây laø quaû Döï löu, ñaây laø phaùp taùnh cuûa quaû Döï löu; ñaây laø quaû Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn, ñaây laø phaùp taùnh cuûa quaû Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn. Ñaây laø quaû vò Ñoäc giaùc, ñaây laø phaùp taùnh cuûa quaû vò Ñoäc giaùc. Ñaây laø taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt, ñaây laø phaùp taùnh cuûa taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt. Ñaây laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, ñaây laø phaùp taùnh cuûa quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña chaúng neân phaân bieät söï sai khaùc cuûa caùc phaùp vaø phaùp taùnh nhö theá maø hoaïi phaùp taùnh. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu Ñaïi Boà-taùt chaúng neân töï hoaïi caùc phaùp vaø phaùp taùnh thì taïi sao Nhö Lai töï hoaïi caùc phaùp vaø phaùp taùnh, nghóa laø Ngaøi thöôøng daïy: Ñaây laø saéc, ñaây laø thoï, töôûng, haønh, thöùc. Ñaây laø nhaõn xöù, ñaây laø nhó, tyû, thieät, thaân, yù xöù. Ñaây laø saéc xöù, ñaây laø thanh, höông, vò, xuùc, phaùp xöù. Ñaây laø nhaõn giôùi, ñaây laø nhó, tyû, thieät, thaân, yù giôùi. Ñaây laø saéc giôùi, ñaây laø thanh, höông, vò, xuùc, phaùp giôùi. Ñaây laø nhaõn thöùc giôùi, ñaây laø nhó, tyû, thieät, thaân, yù thöùc giôùi. Ñaây laø nhaõn xuùc, ñaây laø nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc. Ñaây laø caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, ñaây laø caùc thoï do nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc laøm duyeân sinh ra. Ñaây laø ñòa giôùi, ñaây laø thuûy, hoûa, phong, khoâng, thöùc giôùi. Ñaây laø voâ minh, ñaây laø haønh, thöùc, danh saéc, luïc xöù, xuùc, thoï, aùi, thuû, höõu, sinh, laõo töû, saàu bi khoå öu naõo. Ñaây laø phaùp beân

trong, ñaây laø phaùp beân ngoaøi. Ñaây laø phaùp thieän, ñaây laø phaùp chaúng phaûi thieän. Ñaây laø phaùp höõu laäu, ñaây laø phaùp voâ laäu. Ñaây laø phaùp theá gian, ñaây laø phaùp xuaát theá gian. Ñaây laø phaùp coäng, ñaây laø phaùp baát coäng. Ñaây laø phaùp coù tranh caõi, ñaây laø phaùp khoâng tranh caõi. Ñaây laø phaùp höõu vi, ñaây laø phaùp voâ vi. Phaät ñaõ töøng giaûng noùi caùc phaùp nhö theá, leõ naøo khoâng töï hoaïi caùc phaùp, phaùp taùnh? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Ta chaúng töï hoaïi caùc phaùp, phaùp taùnh, chæ duøng danh töôùng, phöông tieän ñeå giaûng noùi caùc phaùp, phaùp taùnh, khieán cho caùc höõu tình ngoä nhaäp ñöôïc lyù voâ sai bieät cuûa caùc phaùp, phaùp taùnh. Naøy Thieän Hieän, vì vaäy Ta chaúng töøng hoaïi caùc phaùp, phaùp taùnh. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu Phaät chæ duøng danh töôùng tuyeân thuyeát caùc phaùp, phaùp taùnh, khieán cho caùc höõu tình ñöôïc ngoä nhaäp, thì laøm sao ñoái vôùi phaùp khoâng danh khoâng töôùng, Phaät duøng danh töôùng maø noùi khieán cho hoï ngoä nhaäp? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Ta tuøy theo theá tuïc giaû laäp danh töôùng, duøng phöông tieän tuyeân thuyeát caùc phaùp, phaùp taùnh nhöng khoâng chaáp tröôùc.

Naøy Thieän Hieän, nhö haïng ngu si nghe noùi veà khoå... thì chaáp tröôùc danh töôùng, chaúng bieát chæ laø giaû noùi; chöù chaúng phaûi chö Nhö Lai vaø ñeä töû cuûa Phaät nghe noùi veà khoå... lieàn chaáp tröôùc danh töôùng, maø laø nhaän bieát nhö thaät raèng tuøy theo theá tuïc maø giaûng noùi, khoâng coù danh töôùng cuûa caùc phaùp chaân thaät. Naøy Thieän Hieän, neáu caùc baäc Thaùnh ñoái vôùi danh, chaáp nôi danh; ñoái vôùi töôùng, chaáp nôi töôùng thì nhö theá cuõng ñoái vôùi khoâng, chaáp nôi khoâng; ñoái vôùi voâ töôùng chaáp nôi voâ töôùng; ñoái vôùi voâ nguyeän chaáp nôi voâ nguyeän; ñoái vôùi chaân nhö chaáp nôi chaân nhö; ñoái vôùi thaät teá, chaáp nôi thaät teá; ñoái vôùi phaùp giôùi chaáp nôi phaùp giôùi; ñoái vôùi voâ vi chaáp nôi voâ vi. Nhöng, naøy Thieän Hieän, taát caû phaùp aáy chæ coù giaû danh, chæ coù giaû töôùng maø khoâng chaân thaät. Baäc Thaùnh ñoái vôùi phaùp aáy cuõng khoâng truï chaáp nôi giaû danh giaû töôùng aáy. Nhö vaäy, naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt an truï nôi taát caû phaùp chæ laø giaû danh giaû töôùng neân khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, ñoái vôùi phaùp aáy chaúng neân chaáp tröôùc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû caùc phaùp chæ coù danh töôùng thì Ñaïi Boà-taùt vì vieäc gì maø phaùt taâm Boà-ñeà? Ñaõ phaùt taâm roài, chòu caùc khoå nhoïc ñeå doác haønh Boà-taùt haïnh, tu haønh Boá thí ba-la-maät-ña, tu haønh Tònh giôùi, An nhaãn, Tinh taán, Tónh löï, Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña; an truù nôi phaùp khoâng beân trong, an truù nôi phaùp khoâng beân ngoaøi, phaùp khoâng caû trong ngoaøi, phaùp khoâng khoâng, phaùp khoâng lôùn, phaùp khoâng thaéng nghóa, phaùp khoâng höõu vi, phaùp khoâng voâ vi, phaùp khoâng roát raùo, phaùp khoâng khoâng bieân giôùi, phaùp khoâng taûn maïn, phaùp khoâng khoâng ñoåi khaùc, phaùp khoâng baûn taùnh, phaùp khoâng töï töôùng, phaùp khoâng coäng töôùng, phaùp khoâng nôi taát caû phaùp, phaùp khoâng chaúng theå naém baét ñöôïc, phaùp khoâng khoâng taùnh, phaùp khoâng töï taùnh, phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; an truù nôi chaân nhö, an truù nôi phaùp giôùi,

phaùp taùnh, taùnh khoâng hö voïng, taùnh chaúng ñoåi khaùc, taùnh bình ñaúng, taùnh ly sinh, phaùp ñònh, phaùp truï, thaät teá, caûnh giôùi hö khoâng, caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; an truù nôi boán Nieäm truï, tu haønh boán Chaùnh ñoaïn, boán Thaàn tuùc, naêm Caên, naêm Löïc, baûy chi Ñaúng giaùc, taùm chi Thaùnh ñaïo; tu haønh Thaùnh ñeá khoå, an truù nôi Thaùnh ñeá taäp, dieät, ñaïo; tu haønh boán Tónh löï, tu haønh boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; tu haønh taùm Giaûi thoaùt, tu haønh taùm Thaéng xöù, chín Ñònh thöù ñeä, möôøi Bieán xöù; tu haønh taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa, tu haønh taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni; tu haønh phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, tu haønh phaùp moân giaûi thoaùt Voâ töôùng, Voâ nguyeän; tu haønh naêm loaïi maét, tu haønh saùu pheùp thaàn thoâng; tu haønh möôøi löïc cuûa Phaät, tu haønh boán ñieàu khoâng sôï, boán söï hieåu bieát thoâng suoát, ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû, möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; tu haønh phaùp khoâng queân maát, tu haønh taùnh luoân luoân xaû; tu haønh trí Nhaát thieát, tu haønh trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, khieán taát caû ñeàu vieân maõn? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, nhö oâng ñaõ noùi, neáu taát caû phaùp chæ coù danh töôùng thì Ñaïi Boà- taùt vì vieäc gì maø phaùt taâm Boà-ñeà, haønh haïnh Boà-taùt, nhöng naøy Thieän Hieän, vì taát caû phaùp chæ coù danh töôùng vaø danh töôùng aáy chæ giaû ñaët ra, taùnh cuûa danh töôùng laø khoâng; caùc loaøi höõu tình do ñieân ñaûo chaáp tröôùc neân maõi löu chuyeån trong sinh töû, chaúng ñöôïc giaûi thoaùt. Vì vaäy, Ñaïi Boà-taùt phaùt taâm Boà-ñeà, haønh haïnh Boà-taùt, daàn daàn chöùng ñaéc trí Nhaát thieát, chuyeån baùnh xe chaùnh phaùp, duøng phaùp nôi ba thöøa ñoä thoaùt caùc höõu tình khieán hoï ra khoûi neûo sinh töû, nhaäp caûnh giôùi Nieát-baøn tuyeät ñoái, nhöng caùc danh töôùng voán khoâng sinh khoâng dieät, cuõng khoâng truï, khoâng khaùc, coù theå neâu baøy ñöôïc. Baáy giôø, Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät:

–Baïch Theá Toân, Phaät noùi trí Nhaát thieát töôùng laø trí Nhaát thieát töôùng chaêng? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Ta noùi trí Nhaát thieát töôùng laø trí Nhaát thieát töôùng. Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Nhö Lai thöôøng noùi trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, ba trí nhö theá, töôùng cuûa noù nhö theá naøo, coù gì sai bieät? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, trí Nhaát thieát laø trí chung cuøng vôùi haøng Thanh vaên vaø Ñoäc giaùc; trí Ñaïo töôùng laø trí chung cuøng vôùi Ñaïi Boà-taùt; coøn trí Nhaát thieát töôùng laø dieäu trí rieâng coù cuûa chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc. Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, vì duyeân gì maø trí Nhaát thieát laø trí chung cuøng vôùi haøng Thanh vaên vaø Ñoäc giaùc? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, vì vôùi trí Nhaát thieát, haøng Thanh vaên, Ñoäc giaùc cuõng coù theå bieát roõ veà naêm uaån, möôøi hai xöù, möôøi taùm giôùi... nhöng khoâng theå bieát taát caû veà ñaïo töôùng vaø heát thaûy caùc phaùp cuøng caùc loaïi töôùng. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, vì duyeân gì maø trí Ñaïo töôùng laø trí chung cuøng vôùi Ñaïi Boà-taùt? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt neân hoïc ñeå nhaän bieát heát taát caû veà ñaïo töôùng, ñoù laø ñaïo töôùng cuûa haøng Thanh vaên, Ñoäc giaùc, ñaïo töôùng cuûa Boà-taùt, ñaïo töôùng cuûa Nhö Lai. Caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái

vôùi caùc ñaïo aáy thöôøng neân tu hoïc, khieán mau vieân maõn; tuy khieán cho ñaïo aáy taïo taùc, haønh hoùa thích öùng nhöng khoâng khieán chöùng ñaït thaät teá. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt tu taäp theo ñaïo cuûa Nhö Lai ñöôïc vieân maõn roài, ñoái vôùi thaät teá ñaâu chaúng taùc chöùng? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt neáu chöa vieân maõn vieäc laøm nghieâm tònh coõi Phaät, ñem laïi söï thaønh töïu ñaày ñuû cho caùc höõu tình, tu caùc ñaïi nguyeän, thì ñoái vôùi thaät teá vaãn chöa taùc chöùng. Neáu ñaõ thaønh töïu vieân maõn caùc söï vieäc keå treân, thì ñoái vôùi thaät teá neân taùc chöùng. –Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt do truï nôi ñaïo maø chöùng thaät teá chaêng? –Khoâng, Thieän Hieän! –Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt do truï nôi chaúng phaûi ñaïo maø chöùng thaät teá chaêng? –Khoâng, Thieän Hieän! –Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt do truï nôi ñaïo, chaúng phaûi ñaïo maø chöùng thaät teá chaêng? –Khoâng, Thieän Hieän! –Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt do truï nôi chaúng phaûi ñaïo, chaúng phaûi chaúng phaûi ñaïo maø chöùng thaät teá chaêng? –Khoâng, Thieän Hieän! Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu vaäy thì Ñaïi Boà-taùt do truï nôi choã naøo maø chöùng thaät teá? Phaät daïy:

–Naøy Thieän Hieän, theo yù oâng thì sao? OÂng do truï nôi ñaïo maø döùt tröø ñöôïc heát caùc laäu, taâm giaûi thoaùt chaêng? –Baïch Theá Toân, khoâng! –Naøy Thieän Hieän, oâng do truï nôi chaúng phaûi ñaïo maø döùt tröø ñöôïc heát caùc laäu, taâm giaûi thoaùt chaêng? –Baïch Theá Toân, khoâng! –Naøy Thieän Hieän, oâng do truï nôi ñaïo, chaúng phaûi ñaïo maø döùt saïch ñöôïc heát caùc laäu, taâm giaûi thoaùt chaêng? –Baïch Theá Toân, khoâng! –Naøy Thieän Hieän, oâng do truï nôi chaúng phaûi ñaïo, chaúng phaûi chaúng phaûi ñaïo maø döùt saïch ñöôïc heát caùc laäu, taâm giaûi thoaùt chaêng? –Baïch Theá Toân, khoâng! Chaúng phaûi con nhôø coù truï maø döùt saïch ñöôïc heát caùc laäu, taâm vónh vieãn giaûi thoaùt, nhöng con ñaït ñöôïc caùc ñieàu aáy laø hoaøn toaøn khoâng truï vaøo ñaâu. Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt cuõng nhö theá, tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña hoaøn toaøn khoâng truï vaøo ñaâu maø chöùng thaät teá. Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, vì duyeân gì maø trí Nhaát thieát töôùng ñöôïc goïi laø trí Nhaát thieát töôùng? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, nhaän thöùc roõ veà taát caû caùc phaùp ñeàu ñoàng moät töôùng, ñoù laø töôùng tòch dieät, vì vaäy söï nhaän bieát aáy goïi laø trí Nhaát thieát töôùng. Laïi nöõa Thieän Hieän, caùc haønh, traïng, töôùng coù coâng duïng nhaèm bieåu hieän caùc phaùp. Nhö Lai coù khaû naêng hieåu bieát nhö thaät hoaøn toaøn veà chuùng, vì vaäy neân goïi laø trí Nhaát thieát töôùng. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, hoaëc trí Nhaát thieát, hoaëc trí Ñaïo töôùng, hoaëc trí Nhaát thieát töôùng, ba trí nhö theá, trong vieäc ñoaïn tröø caùc phieàn naõo coù söï sai bieät chaêng? Coù trí ñoaïn chöa heát, coù trí ñoaïn heát haún chaêng? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, chaúng phaûi coâng vieäc ñoaïn tröø caùc phieàn naõo coù söï sai bieät. Nhöng chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñeàu ñaõ vónh vieãn ñoaïn tröø taát caû taäp khí phieàn naõo töông tuïc. Coøn haøng Thanh vaên, Ñoäc giaùc thì chöa ñoaïn tröø vónh vieãn taäp khí töông tuïc. –Baïch Theá Toân, caùc phieàn naõo ñöôïc döùt tröø thì ñaït voâ vi chaêng? –Naøy Thieän

Hieän, ñuùng vaäy! –Baïch Theá Toân, thanh vaên, Ñoäc giaùc khoâng ñaït voâ vi, phieàn naõo coù ñoaïn chaêng? –Naøy Thieän Hieän, khoâng! –Baïch Theá Toân, trong phaùp voâ vi coù söï sai bieät chaêng? –Naøy Thieän Hieän, khoâng! –Baïch Theá Toân, neáu phaùp voâ vi khoâng coù söï sai bieät thì taïi sao Phaät noùi taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñaõ vónh vieãn ñoaïn tröø taäp khí töông tuïc, coøn haøng Thanh vaên, Ñoäc giaùc thì vaãn chöa vónh vieãn ñoaïn tröø taäp khí töông tuïc? Naøy Thieän Hieän, taäp khí töông tuïc thaät chaúng phaûi laø phieàn naõo, nhöng caùc Thanh

vaên vaø Ñoäc giaùc tuy ñaõ ñoaïn tröø phieàn naõo maø vaãn coøn moät phaàn nhoû gioáng nhö tham, saân, si aûnh höôûng ñeán thaân, ngöõ, yù, ñoù chính laø taäp khí töông tuïc. Noù töông tuïc ôû haïng phaøm phu ngu si, coù theå daãn daét nhöõng vieäc sai traùi, chaúng phaûi töông tuïc ôû haøng Thanh vaên, Ñoäc giaùc ñeå daãn daét caùc vieäc laøm voâ nghóa. Taát caû taäp khí töông tuïc nhö theá, chö Phaät ñaõ vónh vieãn khoâng coøn. Baáy giôø, Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, ñaïo vaø Nieát-baøn ñeàu khoâng coù töï taùnh thì taïi sao Phaät noùi, ñaây laø Döï löu, ñaây laø Nhaát lai, ñaây laø Baát hoaøn, ñaây laø A-la-haùn, ñaây laø Ñoäc giaùc, ñaây laø Boà- taùt, ñaây laø Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, hoaëc Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn, Ñoäc giaùc, hoaëc Ñaïi Boà-taùt, hoaëc caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, taát caû caùc baäc aáy ñeàu hieän roõ voâ vi. –Baïch Theá Toân, trong phaùp voâ vi thaät coù yù nghóa sai bieät giöõa Döï löu cho ñeán Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc chaêng? –Naøy Thieän Hieän, khoâng! –Baïch Theá Toân, neáu vaäy thì taïi sao Phaät noùi Döï löu cho ñeán Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, taát caû ñeàu hieän roõ voâ vi? –Naøy Thieän Hieän, Ta nöông vaøo theá tuïc maø noùi veà söï theå hieän roõ, chöù khoâng döïa vaøo thaéng nghóa, vì chaúng phaûi trong thaéng nghóa coù theå coù söï theå hieän roõ. Vì sao? Naøy Thieän Hieän, vì chaúng phaûi trong thaéng nghóa coù con ñöôøng ngoân ngöõ, hoaëc trí tueä phaân bieät hoaëc coù caû hai thöù aáy. Nhöng beân caïnh vieäc döùt boû söï nhaän thöùc theo neûo theá tuïc cuõng phaûi kieán laäp nhaän thöùc aáy cho ñôøi sau. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, töï töôùng cuûa taát caû phaùp ñeàu laø khoâng thì ñôøi tröôùc coøn khoâng coù, huoáng gì coù ñôøi sau! Nhö theá taïi sao coù theå kieán laäp cho ñôøi sau? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Töï töôùng cuûa caùc phaùp ñeàu khoâng, ñôøi tröôùc coøn khoâng coù, huoáng laø coù ñôøi sau, neân kieán laäp caùi coù cho ñôøi sau nhaát ñònh laø khoâng coù ñieàu aáy. Nhöng caùc höõu tình chaúng theå hieåu roõ töï töôùng cuûa caùc phaùp hieän coù ñeàu laø khoâng. Vì söï lôïi ích cho hoï neân duøng phöông tieän giaûng noùi, ñaây laø ñôøi tröôùc, ñaây laø ñôøi sau. Nhöng trong töï töôùng cuûa taát caû caùc phaùp, ñôøi tröôùc ñôøi sau ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö vaäy, naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt ñaõ ñaït ñöôïc töï töôùng khoâng cuûa taát caû phaùp roài neân haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Naøy Thieän Hieän, neáu Ñaïi Boà-taùt ñaït ñöôïc töï töôùng cuûa taát caû phaùp ñeàu laø khoâng, tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì ñoái vôùi caùc phaùp khoâng coù chaáp tröôùc, ñoù laø khoâng chaáp tröôùc phaùp trong,

phaùp ngoaøi, phaùp thieän, phaùp chaúng phaûi thieän, phaùp theá gian, phaùp xuaát theá gian, phaùp höõu laäu, phaùp voâ laäu, phaùp höõu vi, phaùp voâ vi, hoaëc phaùp Nhö Lai; ñoái vôùi taát caû caùc phaùp nhö theá, ñeàu khoâng chaáp tröôùc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Nhö Lai thöôøng noùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, vaäy Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña vì yù nghóa gì maø goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá do yù nghóa ñaït ñeán bôø beân kia moät caùch roát raùo cuûa taát caû phaùp, cho neân goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Laïi nöõa Thieän Hieän, do Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy maø taát caû Thanh vaên, Ñoäc giaùc,

Boà-taùt vaø chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc coù theå ñaït ñeán bôø beân kia, cho neân goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Laïi nöõa Thieän Hieän, taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc vaø caùc chuùng Ñaïi Boà- taùt duøng Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña aáy, döïa vaøo dieäu lyù thaéng nghóa maø phaân tích caùc phaùp nhö phaân tích caùc saéc ñeán löôïng vi teá nhaát chaúng coøn thaáy coù ñieåm nhoû naøo thaät coù theå naém baét ñöôïc, cho neân goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Laïi nöõa Thieän Hieän, ôû trong Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy bao haøm caû chaân nhö, thaät teá, phaùp giôùi cho neân goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Laïi nöõa Thieän Hieän, chaúng phaûi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy coù phaàn nhoû phaùp naøo, hoaëc hôïp, hoaëc tan, hoaëc höõu saéc, hoaëc voâ saéc, hoaëc höõu kieán, hoaëc voâ kieán, hoaëc höõu ñoái, hoaëc voâ ñoái, hoaëc höõu laäu hoaëc voâ laäu, hoaëc höõu vi hoaëc voâ vi. Vì sao? Naøy Thieän Hieän, vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá laø voâ saéc, voâ kieán, voâ ñoái, chæ coù moät töôùng, ñoù laø khoâng töôùng, cho neân goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Laïi nöõa Thieän Hieän, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá coù khaû naêng sinh ra taát caû phaùp thieän thì thaéng, coù khaû naêng phaùt khôûi taát caû trí tueä, bieän taøi, coù khaû naêng ñöa ñeán taát caû söï an laïc cuûa theá gian vaø xuaát theá gian, cho neân goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Laïi nöõa Thieän Hieän, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá laø thaâm dieäu, chaéc thaät, chaúng theå laøm khuynh ñoäng, huûy hoaïi. Neáu Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña aáy thì taát caû aùc ma vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng, caùc haøng Thanh vaên, Ñoäc giaùc, caùc ñaùm Phaïm chí, ngoaïi ñaïo, baïn xaáu, keû thuø ñeàu chaúng theå phaù hoaïi ñöôïc. Vì sao? Naøy Thieän Hieän, vì Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy giaûi baøy veà töï töôùng cuûa taát caû phaùp ñeàu khoâng; caùc aùc ma... ñeàu chaúng theå laøm ñöôïc, cho neân goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt neân tu haønh nhö thaät theo dieäu nghóa saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá. Laïi nöõa Thieän Hieän, neáu Ñaïi Boà-taùt muoán haønh theo dieäu nghóa saâu xa cuûa Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña thì neân haønh theo dieäu nghóa voâ thöôøng, khoå, khoâng, voâ ngaõ; neân haønh theo dieäu nghóa Khoå trí, Taäp trí, Dieät trí, Ñaïo trí; neân haønh theo dieäu nghóa Phaùp trí, Loaïi trí, Theá tuïc trí, Tha taâm trí; neân haønh theo Nghóa taän trí, Voâ sinh trí, Nhö thuyeát trí. Naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt vì haønh theo dieäu nghóa saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña neân haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, trong Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy, nghóa cuøng chaúng

phaûi nghóa ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, theá taïi sao Ñaïi Boà-taùt vì haønh theo dieäu nghóa saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña neân haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt vì haønh theo nghóa thuù saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña neân suy nghó theá naøy: “Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa tham duïc. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa saân haän. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa ngu si. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa taø kieán. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa taø ñònh. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa caùc coõi aùc kieán. Vì sao? Naøy Thieän Hieän, vì tham duïc, saân haän, ngu si, taø kieán, taø ñònh, coõi aùc kieán, chaân nhö, thaät teá chaúng laøm nghóa, chaúng phaûi nghóa cho caùc phaùp. Laïi nöõa Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt vì haønh nghóa lyù saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña neân suy nghó theá naøy: “Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa saéc, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc. Ta chaúng neân haønh nghóa,

chaúng phaûi nghóa cuûa nhaõn xöù, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa nhó, tyû, thieät, thaân, yù xöù. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa saéc xöù, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa thanh, höông, vò, xuùc, phaùp xöù. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa nhaõn giôùi, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa nhó, tyû, thieät, thaân, yù giôùi. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa saéc giôùi, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa thanh, höông, vò, xuùc, phaùp giôùi. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa nhaõn thöùc giôùi, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa nhó, tyû, thieät, thaân, yù thöùc giôùi. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa nhaõn xuùc, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa caùc thoï do nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc laøm duyeân sinh ra. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa ñòa giôùi, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa thuûy, hoûa, phong, khoâng, thöùc giôùi. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa voâ minh, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa haønh, thöùc, danh saéc, luïc xöù, xuùc, thoï, aùi, thuû, höõu, sinh, laõo töû, saàu bi khoå öu naõo. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa Boá thí ba-la-maät-ña, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa Tònh giôùi, An nhaãn, Tinh taán, Tónh löï, Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa phaùp khoâng beân trong, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa phaùp khoâng beân ngoaøi, phaùp khoâng caû trong ngoaøi, phaùp khoâng khoâng, phaùp khoâng lôùn, phaùp khoâng thaéng nghóa, phaùp khoâng höõu vi, phaùp khoâng voâ vi, phaùp khoâng roát raùo, phaùp khoâng khoâng bieân giôùi, phaùp khoâng taûn maïn, phaùp khoâng khoâng ñoåi khaùc, phaùp khoâng baûn taùnh, phaùp khoâng töï töôùng, phaùp

khoâng coäng töôùng, phaùp khoâng nôi taát caû phaùp, phaùp khoâng chaúng theå naém baét ñöôïc, phaùp khoâng khoâng taùnh, phaùp khoâng töï taùnh, phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa chaân nhö, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa phaùp giôùi, phaùp taùnh, taùnh khoâng hö voïng, taùnh chaúng ñoåi khaùc, taùnh bình ñaúng, taùnh ly sinh, phaùp ñònh, phaùp truï, thaät teá, caûnh giôùi hö khoâng, caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa boán Nieäm truï, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa boán Chaùnh ñoaïn, boán Thaàn tuùc, naêm Caên, naêm Löïc, baûy chi Ñaúng giaùc, taùm chi Thaùnh ñaïo. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa Thaùnh ñeá khoå, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa Thaùnh ñeá taäp, dieät, ñaïo. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa boán Tónh löï, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa taùm Giaûi thoaùt, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa taùm Thaéng xöù, chín Ñònh thöù ñeä, möôøi Bieán xöù. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa phaùp moân giaûi thoaùt Voâ töôùng, Voâ nguyeän. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa naêm loaïi maét, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa saùu pheùp thaàn thoâng. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa nôi möôøi löïc cuûa Phaät, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa boán ñieàu khoâng sôï, boán söï hieåu bieát thoâng suoát, ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû, möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa phaùp khoâng queân maát, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa taùnh luoân luoân xaû. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa trí Nhaát thieát, ta chaúng neân haønh

nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa quaû Döï löu, ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa quaû Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa quaû vò Ñoäc giaùc. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cuûa taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt. Ta chaúng neân haønh nghóa, chaúng phaûi nghóa nôi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Vì sao? Naøy Thieän Hieän, vì khi Nhö Lai chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chaúng thaáy coù phaùp naøo coù theå cuøng vôùi moät phaùp nhoû naøo ñaáy taïo ra tính chaát yù nghóa, chaúng phaûi nghóa. Naøy Thieän Hieän, Nhö Lai thò hieän ôû ñôøi hay chaúng thò hieän ôû ñôøi, thì caùc phaùp, phaùp taùnh, phaùp truï, phaùp ñònh vaãn thöôøng truï nhö nhieân, khoâng coù phaùp naøo ñoái vôùi phaùp naøo laø coù yù nghóa hay chaúng coù yù nghóa. Nhö theá, naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt neân xa lìa söï phaân bieät nghóa, chaúng phaûi nghóa thöôøng haønh theo nghóa lyù saâu xa cuûa Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch

Theá Toân, vì sao Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña chaúng cuøng caùc phaùp taïo thaønh nghóa, chaúng phaûi nghóa? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa ñoái vôùi phaùp höõu vi vaø phaùp voâ vi ñeàu khoâng taïo taùc, chaúng phaûi aân, chaúng phaûi oaùn, khoâng theâm khoâng bôùt. Vì vaäy, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña chaúng cuøng caùc phaùp taïo thaønh nghóa, chaúng phaûi nghóa. Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, chö Phaät vaø caùc ñeä töû, taát caû Hieàn thaùnh haù chaúng laáy voâ vi laøm ñeä nhaát nghóa sao? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö oâng noùi! Chö Phaät vaø ñeä töû, taát caû Hieàn thaùnh ñeàu duøng phaùp voâ vi laøm ñeä nhaát nghóa. Nhöng phaùp voâ vi chaúng taïo ra tính chaát theâm, bôùt cho caùc phaùp. Naøy Thieän Hieän, thí nhö chaân nhö, hö khoâng chaúng laøm cho caùc phaùp theâm hay bôùt. Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng nhö vaäy, chaúng laøm theâm bôùt cho caùc phaùp. Vì vaäy, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña chaúng taïo thaønh nghóa, chaúng phaûi nghóa cho caùc phaùp. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt caàn phaûi hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña voâ vi saâu xa môùi coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö oâng ñaõ noùi! Ñaïi Boà-taùt caàn phaûi hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña voâ vi saâu xa môùi coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, khoâng duøng hai phaùp laøm phöông tieän. –Baïch Theá Toân, coù phaûi duøng phaùp khoâng hai ñeå ñaït phaùp khoâng hai chaêng? –Khoâng, Thieän Hieän! –Baïch Theá Toân, coù phaûi duøng phaùp hai ñeå ñaït phaùp khoâng hai chaêng? –Khoâng, Thieän Hieän! –Baïch Theá Toân, neáu khoâng coù hai phaùp, chaúng duøng phaùp hai, phaùp khoâng hai maø ñaït ñöôïc thì Ñaïi Boà-taùt laøm sao ñeå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí? Naøy Thieän Hieän, phaùp hai, khoâng hai ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, cho neân ñoái

töôïng chöùng ñaéc cuûa trí Nhaát thieát trí chaúng phaûi höõu sôû ñaéc neân chöùng ñaéc, cuõng chaúng phaûi voâ sôû ñaéc neân chöùng ñaéc, vì phaùp höõu sôû ñaéc, phaùp voâ sôû ñaéc ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Neáu thaáu ñaït nhö theá môùi chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí.

M

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.